

EMISSIELOOS BOUWEN ONDERZOEK WATERSCHAPPEN

**INFORMATIEBIJEENKOMST SCHOON EN EMISSIELOOS BOUWEN
UNIE VAN WATERSCHAPPEN
7 JUNI 2021**

ACKNOWLEDGMENTS

**Zuiderzeeland, Vallei en Veluwe, Limburg, Scheldestromen, Rijnland,
Hunze en Aa's, Stichtse Rijnlanden, De Dommel en Rivierenland**

Tobias Stocker
GMB

Nico Willemsen
Cumela

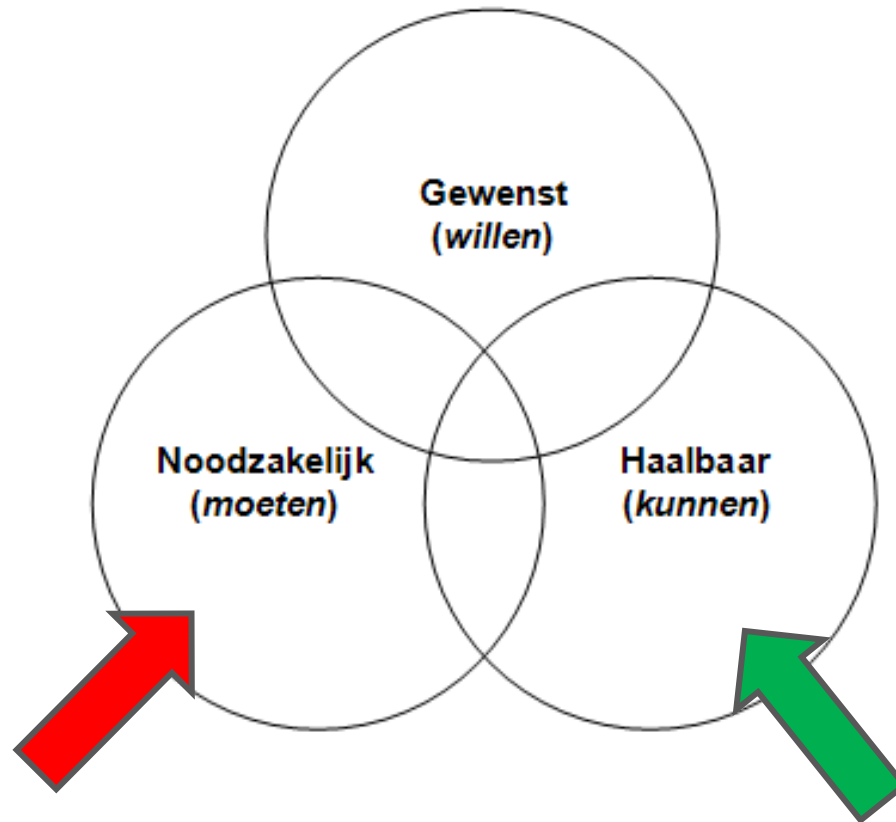
Martin Egas
Ploegam

Jarno de Jonge
Platform Waterschapswerken

CONTEXT

- Wat willen de waterschappen eigenlijk?

- CO2-reductie
Klimaatakkoord
- [Schone Lucht]
- Stikstofproblematiek invloed op vergunningverlening (WNB) van infrastructurele projecten

- Ontwikkeling materieel naar emissiearm tot emissieloos (CO2, fijnstof, stikstof) gaat razendsnel

DOEL MARKTONDERZOEK

Inzicht in aanbesteding werken Waterschappen Emissieloos bouwen

1. Hoeveel is bekend over Emissieloos bouwen?
2. Hoe wordt de Emissieloos bouwen verwerkt in de uitvraag?
3. Wat zijn de ervaringen met de uitvragen?
4. Hoeveel heeft het waterschap over voor Emissieloos bouwen?
5. Waar ontbrekende kennis te halen?
6. Welke uitdagingen heeft of verwacht waterschap?

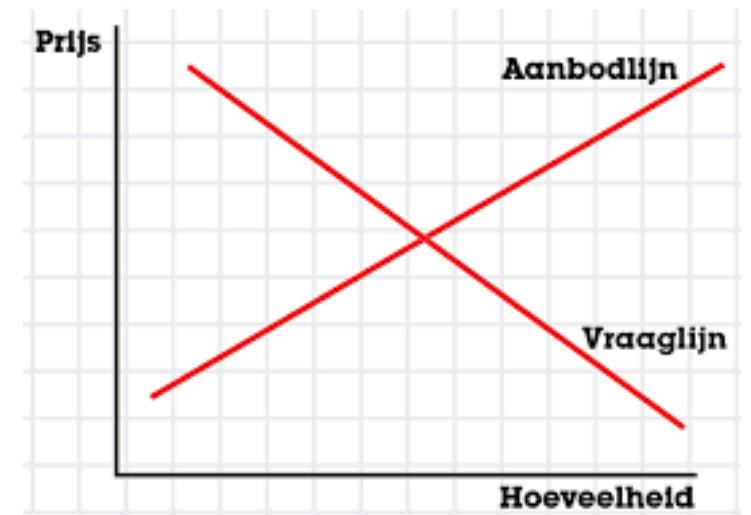

1. HOEVEEL IS BEKEND BIJ DE WATERSCHAPPEN?

- **50% geen tot onvoldoende inzicht in wat mogelijk is [aanbodzijde] en/of is beleid afwezig [vraagzijde]**

Respons:

- *Hoeveel hybride-elektrisch-waterstof materieel is er al beschikbaar in de markt. Kun je het nu al eisen of eerst stimuleren*
- *Welke investering gaat de markt doen hoe snel verdienen ze het terug?*
- *Het is een flinke zoektocht o.a. via marktconsultatie en consultatie bij regionale collega aanbestedende diensten.*
- *Veel aspecten zijn bij ons in ontwikkeling en gaan meer vorm krijgen in de toekomst.*

2. HOE IS EMISSIELOOS/-ARM VERWERKT IN UITVRAGEN?

- 6 van de 9 respondenten vragen emissie reductie uit
- 10% - 20% van de aanbestedingen
- **EMVI en daarnaast ook (specifiek):**
  - CO2-prestatie ladder (bij één WS verplicht)
  - HVO voorgeschreven
  - Sturing op CO2 reductie
  - Sturing op Aeries berekening
  - MKI/Dubocalc

Alle contractvormen (RAW, UAV-GC, Bouwteam, ROK) worden geschikt geacht

“WHEN NOTHING IS SURE, EVERYTHING IS POSSIBLE.”

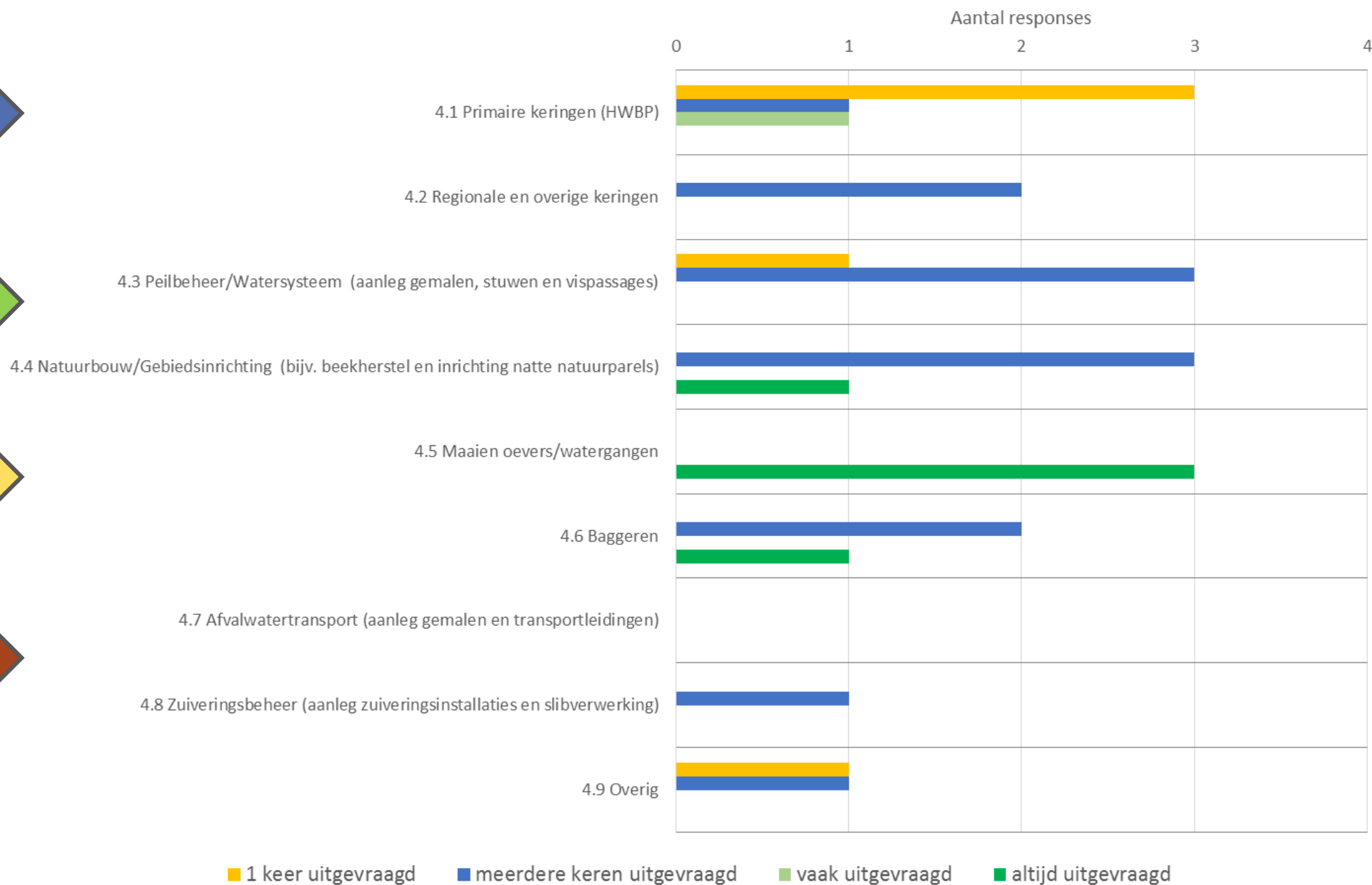
In welke werken of diensten heeft u emissiearm of emissieloos werken expliciet uitgevraagd?

Droge voeten

Cultuurtechniek

Onderhoud

Waterketen

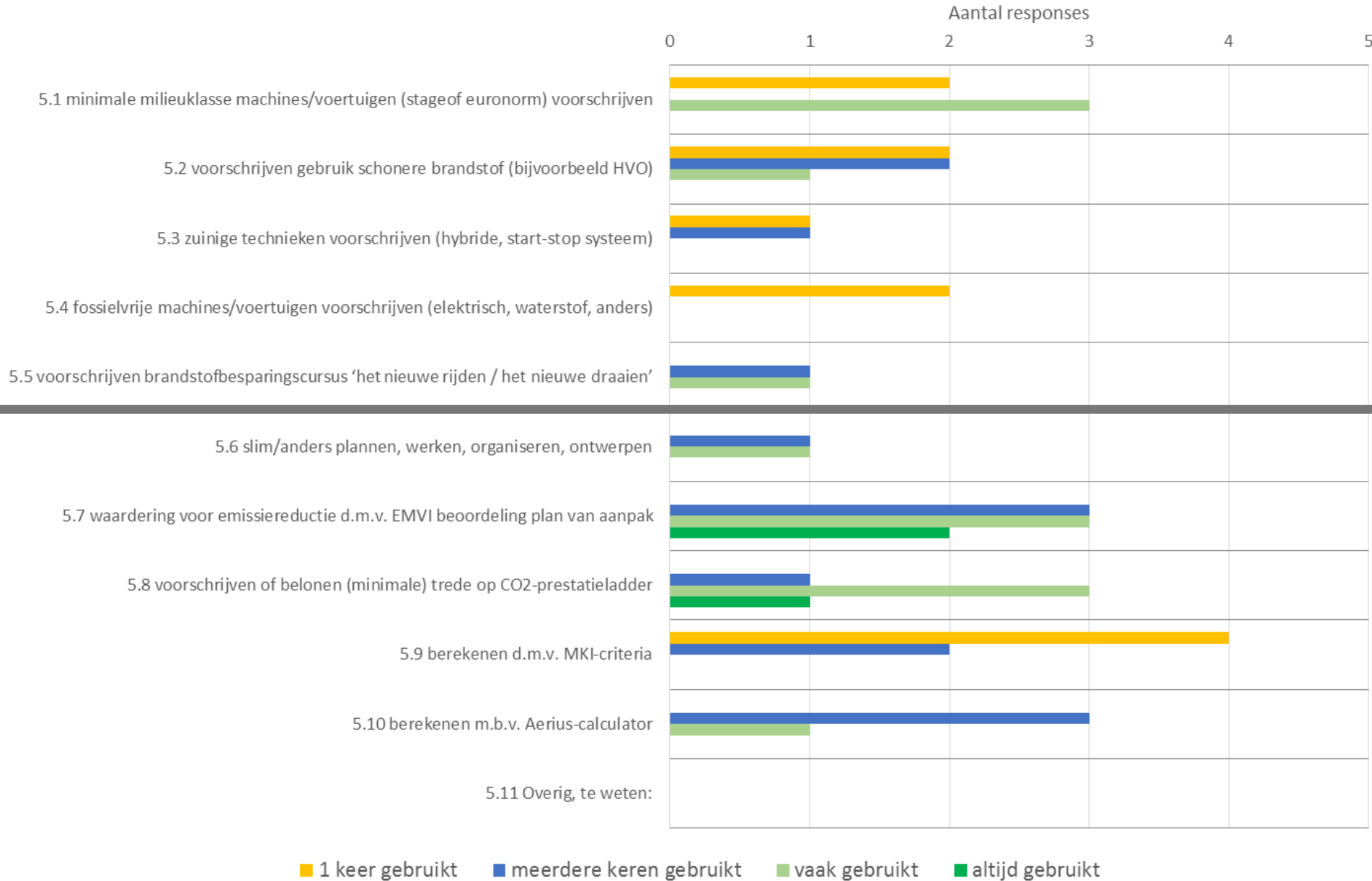
3. WAT ZIJN DE ERVARINGEN MET UITVRAGEN?

IST

Voorschrijven

Hoe tevreden bent u met het toepassen van dit mechanisme t.a.v. het realiseren van de emissiereductie doelstelling?

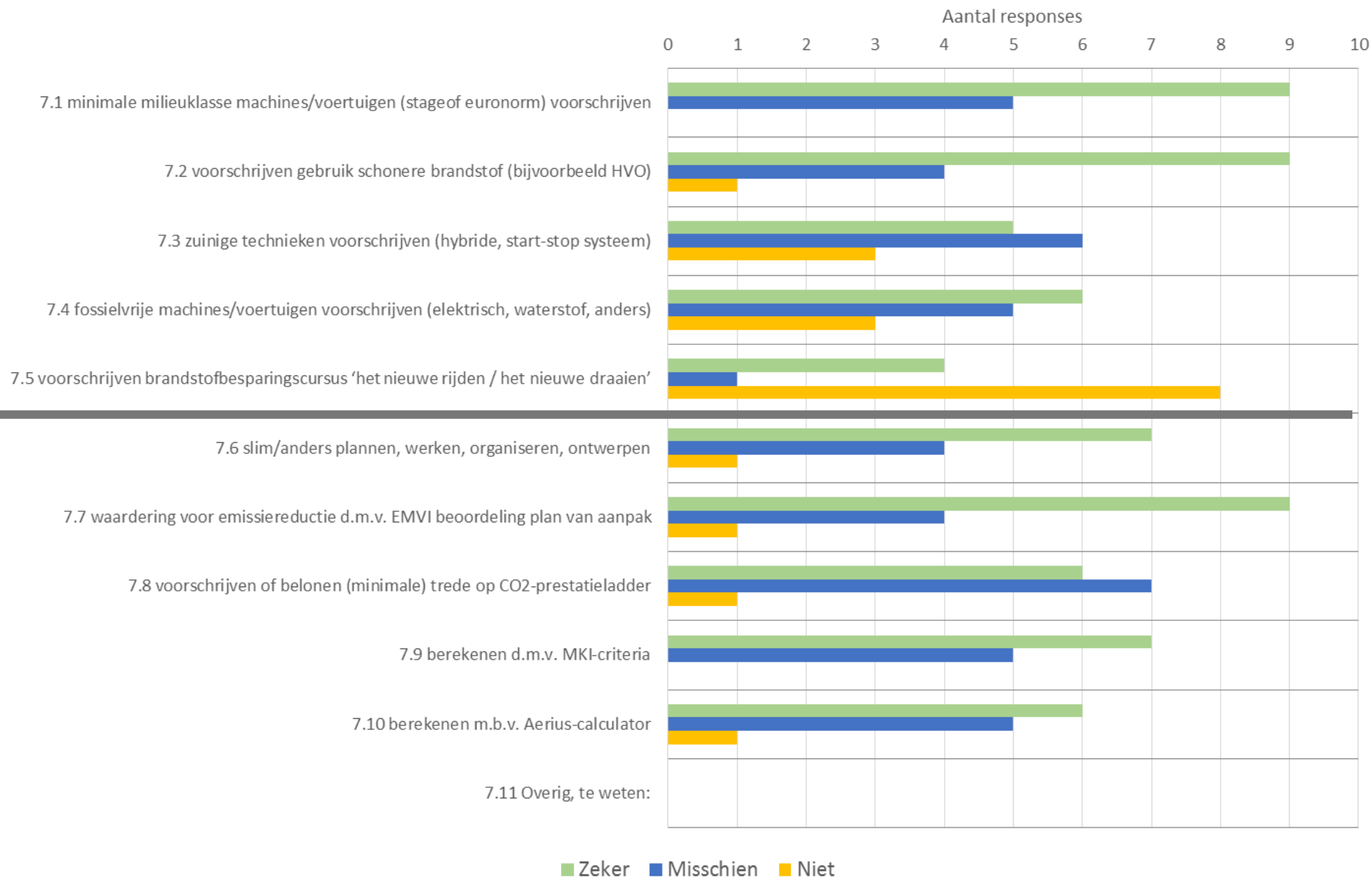

Stimuleren

SOLL

Voorschrijven

Welk mechanisme denkt u in de toekomst te gaan gebruiken om emissiearm of emissieloos werken expliciet uit te vragen?

Stimuleren

4. HOEVEEL HEEFT HET WATERSCHAP ER VOOR OVER?

Alle respondenten verschillende antwoorden

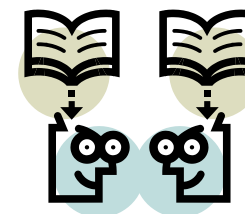
- het moet niet gaan over €...., als iedereen het uitvraagt is er ook snel een markt voor en is het alleen in beginsel iets duurder. Alle opdrachtgevers moeten dan wel mee.
- voor het halen van deze doelen speelt geld een kleine rol
- dat zijn kaders die het bestuur moet stellen
- geen keuze, is afhankelijk van het budget en het beleid
- lastig in te schatten. Als het veel meer wordt (> 5%) is dat denk ik lastig door besluitvorming te krijgen
- niet te beantwoorden, afhankelijk van welk deel emissieloos bouwen is van totale opdracht

Price is what you pay. Value is what you get.

5. WAAR ONTBREKENDE KENNIS TE HALEN?

9.8	interne kennisdragers (binnen het eigen waterschap)
9.3	Pianoo
9.7	in samenwerking met collega waterschappen
9.2	marktconsultatie per project
9.4	CROW
9.6	extern (inkoop) adviesbureau
9.5	www.mvicriteria.nl
9.1	structureel overleg met de markt
9.9	duurzaamheidscoördinator hoogwaterbeschermingsprogr.

ja	nee	onbekend
15	0	0
11	1	0
11	0	1
9	3	0
9	2	1
7	4	1
7	2	3
5	6	1
1	0	0

6. WELKE UITDAGINGEN HEEFT OF VERWACHT WATERSCHAP?

8.4	Ontoereikende energieinfrastructuur op bouwlocaties
8.1	Onvoldoende beschikbaarheid van emissiearme of emissieloze machines
8.3	Te nemen maatregelen zijn te kostbaar
8.2	Beschikbare emissiearme of emissieloze machines zijn nog niet praktijkrijp
8.5	Juridische belemmeringen om emissiearm of emissieloos uit te vragen
8.6	Ontoereikende mogelijkheden om te monitoren
8.7	Beperkte investeringsruimte of -bereidheid bij marktpartijen
8.8	Anders

	Zeker	Misschien	Niet
	8	4	0
	6	4	2
	4	6	2
	3	6	3
	3	6	3
	2	8	2
	2	5	5
		1	

CONCLUSIES

[HARDE EN ZACHTE]

- **Waterschappen kiezen voor verschillende marktbenaderingen**
- **De meest genoemde benadering om emissieloos/-arm bouwen te waarderen is via EMVI plannen**
- **Geringe bereidheid 'meer' (zeker niet teveel) te betalen**
- **Kennisopbouw voorkeur voor horizontale samenwerking**
- **Waterschappen zien nog technische uitdagingen om het groot te maken**
- **...**

TOT SLOT

**waar een
wil is, is een
weg. en wie
niet weg is,
is gezien...**

**ALS IK HET EVEN
NIET MEER WEET**

**DOE IK ALTIJD
EEN STAPJE**

VOORUIT

Loesje